

Tekst 3

Over twee bekenden van het slachtoffer.

1 Erant ei veteres inimicitiae cum duobus Rosciis Amerinis, quorum alterum
2 sedere in accusatorum subselliis video, alterum tria huiusce praedia
3 possidere audio; quas inimicitias si tam cavere potuisset quam metuere
4 solebat, viveret. Neque enim, iudices, iniuria metuebat. Nam duo isti sunt
5 T. Roscii – quorum alteri Capitoni cognomen est, iste qui adest Magnus
6 vocatur – homines eiusmodi: alter plurimarum palmarum vetus ac nobilis
7 gladiator habetur, hic autem nuper se ad eum lanistam contulit, quique
8 ante hanc pugnam tiro esset, quod sciam, facile ipsum magistrum scelere
9 audaciaque superavit.

Cicero, Pro Sexto Roscio Amerino 17

Tekst 4

Cicero richt de verdenking op iemand anders.

1 Desinamus aliquando ea scrutari quae sunt inania; quaeramus ibi
2 maleficium ubi et est et inveniri potest; iam intelleges, Eruci, certum
3 crimen quam multis suspicionibus coarguatur, tametsi neque omnia dicam
4 et leviter unumquidque tangam. Neque enim id facerem, nisi necesse
5 esset, et id erit signi me invitum facere quod non persequar longius quam
6 salus huius et mea fides postulabit.
7 Causam tu nullam reperiabas in Sex. Roscio; at ego in T. Roscio reperio.
8 Tecum enim mihi res est, T. Rosci, quoniam istic sedes ac te palam
9 adversarium esse profiteris. De Capitone post viderimus si,
10 quemadmodum paratum esse audio, testis prodierit: tum alias quoque
11 suas palmas cognoscet de quibus me ne audisse quidem suspicatur. L.
12 Cassius ille quem populus Romanus verissimum et sapientissimum iudicem
13 putabat identidem in causis quaerere solebat 'cui bono' fuisset. Sic vita

14 hominum est ut ad maleficium nemo conetur sine spe atque emolumento
15 accedere. Hunc quaesitorem ac iudicem fugiebant atque horrebant ii
16 quibus periculum creabatur ideo quod, tametsi veritatis erat amicus,
17 tamen natura non tam propensus ad misericordiam quam applicatus ad
18 severitatem videbatur. Ego, quamquam praeest huic quaestioni vir et
19 contra audaciam fortissimus et ab innocentia clementissimus, tamen facile
20 me paterer vel illo ipso acerrimo iudice quaerente vel apud Cassianos
21 iudices, quorum etiam nunc ii quibus causa dicenda est nomen ipsum
22 reformidant, pro Sex. Roscio dicere. In hac enim causa cum viderent illos
23 amplissimam pecuniam possidere, hunc in summa mendicitate esse, illud
24 quidem non quaerent, cui bono fuisset, sed eo perspicuo crimen et
25 suspicionem potius ad praedam adiungerent quam ad egestatem. Quid si
26 accedit eodem ut tenuis antea fueris? Quid si ut avarus? Quid si ut audax?
27 Quid si ut illius qui occisus est inimicissimus? Num quaerenda causa quae
28 te ad tantum facinus adduxerit? Quid ergo horum negari potest? Tenuitas
29 hominis eiusmodi est ut dissimulari non queat atque eo magis eluceat quo
30 magis occultatur. Avaritiam praefers qui societatem coieris de municipis
31 cognatique fortunis cum alienissimo. Quam sis audax, ut alia obliviscar,
32 hinc omnes intellegere potuerunt quod ex tota societate, hoc est ex tot
33 sicariis, solus tu inventus es qui cum accusatoribus sederes atque os tuum
34 non modo ostenderes sed etiam offerres. Inimicitias tibi fuisse cum Sex.
35 Roscio et magnas rei familiaris controversias concedas necesse est.

Cicero, Pro Sexto Roscio Amerino 83-87